

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

B. VVatien. Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

cum forma feri debeat subditorum, & ea facere quæ aliis prædicat facienda, illius sequens vestigia qui cœpit facere & docere, neque in dormitorio jacet cum aliis, neque in refectorio convivatur, torneamenta in partibus illis sine ipso non fiunt, studiosius seculari insitit militiæ quam cœlesti, cum scriptum sit, *Nemo militans Deo, implicat se negociis secularibus*, & discreti debeant esse milites Christi à militibus seculi, per quos ad effusionem sanguinis pervenitur, & cum vix sine ipso illæ detestabiles nundinæ celebrentur, milites, quorum se ducem constituit & magistrum, secum trahit ad prandia, & de rebus Ecclesiæ causa inanis gloriæ eos facit splendide procurari. Idem etiam Abbas novem vel plures Ecclesias, quæ per rectores proprios confueverant gubernari, suis usibus immo abusibus applicavit, & eas ad extremam inanitionem deducens, neque ministros ibi constituit, nec prælatos, ita ut Ecclesiæ luminaribus & divinis officiis remanserint destituta, & elemosynis pauperes defraudentur, & si vellemus singula persequi quæ adversus eum sunt nostris auribus intimata, & lectio rædium pareret, & pagina cresceret in immensum. Nolentes inquam facile quicquam credere, nec re incognita procedere ad vindictam, cum nobis non constiterit de præmissis, causam ipsam fraternitati tuæ, de cujus sinceritate indubitam fiduciam obtinemus, duximus committendam, diffinitiva nobis sententia reservata; per apostolica scripta præcipiendo mandantes quatenus vel accedas ad locum, si videris expedire, vel vocatis ad præsentiam tuam quos videris evocandos, habito Dei timore præ oculis, sine personarum acceptione in causæ cognitione procedas, & per claustrales & alios, quos auctoritate nostra remota appellatione compelli volumus ut perhibeant testimonium veritati, de præmissis articulis & aliis quæ partes duxerint proponenda, plenissime studeas inquirere veritatem, & quicquid reprehensione inveniris dignum in capite vel in membris, in scriptum fideliter redigens, ad nos cures sub sigilli tui munimine destinare, in festo beati Andreæ terminum assignans partibus, quo se nostro conspectui præsentent, sententiam recepturæ. Illud autem attentè provideas, quod prædictus V. & hi qui adversus Abbatem

aliquid duxerint proponendum, nullius possint potentia impediri, sed eam securitatem te faciente obtineant, quam ordo judiciarius litigantibus exigit impendendam. Si quid autem in præjudicium ipsius Willielmi & sociorum ejus, ex quo iter arripuit ad sedem apostolicam veniendi, inveneris attentatum, viribus carere decernas, in expensis legitimis eis faciens provideri. Nullis literis & c. harum tenore & c. Datum ut supra.

G. AQUINATI EPISCOPO.

Congruam officij nostri actionem exequimur, si pro Ecclesiarum statu impigro studio satagimus, vigilem curam & sollicitudinem adhibentes ne in earum præjudicium aliquid statuatur, & si qua deprehendantur temerè attentata, falce moderaminis refecamus. Intelleximus sanè quòd bonæ memoriæ R. prædecessor tuus partem decimarum ad mensam Episcopi pertinentem in beneficium Clericis quibusdam concessit, quædam etiam, cum ageret in extremis, tam in possessionibus quàm in quibusdam proventibus aliis personis tam Clericis quàm laicis, non servata pontificali maturitate, donavit. Volentes itaque indemnitati tuæ & Ecclesiæ tibi commissæ pastorali diligentia providere, prædicta omnia, sicut illicitè alienata esse constiterit, appellatione remota, legitime revocandi facultatem tibi auctoritate apostolica indulgemus. Datum Romæ apud sanctum Petrum & c. VIII. Kalend. Julij.

B. VVATIEN. EPISCOPO.

Cum à nobis petitur & c. usque ad *verbum* effectum. Ex parte siquidem tua nostris fuit auribus intimatum, quòd cum Presbyteri tuæ diocesis nunquam ad synodum convenirent, tu, sicut vir discretus & providus, diligenter attendens quòd quia nunquam exhortationem sui Episcopi audiebant, nec percipiebant correctionem suorum excessuum, in eis & eorum subditis apparebat morum nimia corruptela, & nimis existerant imperiti & rudes in regenda animarum cura, habito consilio venerabilis fratris nostri Job. Metropolitanani tui & Capituli Ecclesiæ tuæ, ut omnes Presbyteri & Prælati tuæ diocesis annuatim in nativitate beatæ Virginis venirent ad tuam synodum, delibe-

V ij

Epist. 192.
Ut à decessore
suo alienata &
vendita rescin-
dantur.

Epist. 193.
Cōstitutio quæ-
dam de synodo
servanda con-
firmatur.

ratione provida statuisti, quibusdam decimis, quæ ad sumptus episcopales specialiter pertinere dicuntur, ut eis materiem cujuslibet difficultatis auferres, universorum procurationi perpetuò deputatis. Nos igitur, venerabilis in Christo frater, tuis justis postulationibus grato concurrentes assensu, prædictam constitutionem, sicut de consilio Metropolitanæ tui & assensu Canonicorum Ecclesiæ tuæ providè facta est, auctoritate apostolica confirmamus &c. Nulli ergo &c. Datum Romæ &c. XII. Kalend. Julij &c.

NICOLAO MILITEN.

Episcopo.

Epist. 294.
Vt à decessoribus alienata revocentur.

Sicut ex officio quod nobis est divina clementia propitiante commissum tenemur his quæ rite ac secundum formam canonicam peracta esse noscuntur, robur auctoritatis apostolicæ impertiri, sic ad ea in irritum reducenda quæ minus licitè noverimus attentata, studium nos convenit & operam impendere diligentem. Nos igitur indemnitati tuæ Ecclesiæ providere volentes, ut universa tam mobilia quam immobilia, quæ à prædecessoribus tuis vel à Canonicis Ecclesiæ tuæ seu à quibuscunque personis in præjudicium tuum ac Ecclesiæ tuæ illicitè collata, subtracta, seu alienata fuerunt, liceat tibi sine alicujus appellationis impedimento ad jus tuum & Ecclesiæ tibi commissæ legitimè revocare fraternitati tuæ liberam auctoritate præsentium tribuimus facultatem. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum VII. Kalend. Julij.

TRANEN. ARCHIEPISCOPO,
& Brundusin. Archidiacono.

Epist. 295.
Committitur eis causa Philippi Notarij sui, contra Theodorem VI. super Cantoria Hydruntina.

Cum litigaturus super Cantoria Ecclesiæ Hydruntinæ. Thomas Clericus ad nostram præsentiam accessisset, quia dilectus filius magister Philippus Notarius noster super ea ipsi se adversarium opponebat dicens Cantoriam ipsam sibi fuisse canonicè assignatam, nos eis dilectum filium G. sanctorum Cosmæ & Damiani Diaconum Cardinalem concessimus auditorem: coram quo ex parte prædicti T. taliter dicitur fuisse propositum, quòd cum ipse Cantoriam ipsam canonicè fuisset adeptus, & ferè per viginti annorum spatium pacificè tenuis-

set, & Romam veniens, ab Albertino quondam mercatore mutuò recepit pecuniam ei apud Hydruntum cum accessionibus exolvendam. Cumque dictus Al. propter ipsam recipiendam Hydruntum ivisset, ibidem infirmitate gravatus de pecunia ipsa disposuit: quam cum post ejus obitum idem T. erogare intendere secundum arbitrium testatoris, Iohannes, qui G. relictam ipsius Alb. duxerat in uxorem, ad venerabilem fratrem nostrum Hydruntinum Archiepiscopum à sede apostolica literas impetravit, in quibus habebatur ut quia dictus T. ad terminum constitutum pecuniam non solverat memoratam, & propter hoc reus erat præstiti juramenti, ipsum cogeret ad eandem pecuniam exolvendam, & pro perjurio ipsum ad Rom. Ecclesiam destinaret. Cum autem ipse sæpedictam pecuniam conquerenti juxta mandatum apost. persolvisset, & dictus I. publicè fuisset & sponte confessus quòd memoratus T. super solutione ipsius pecuniæ non præstitisset juratoriam cautionem, sed ipse id ad terrorem in literis apostolicis fecisset apponi, accedente propter hoc ipsius nuncio ad apost. sedem, & dicto prædecessori nostro rei seriem exponente, ipse per literas dilecti filij nostri I. rr. S. Stephani in Cælio monte Presbyteri Cardinalis Archiepiscopo memorato mandavit ut ab eodem T. super perjurio quod dictus fuerat incurrisse purgatione recepta, ipsum non permitteret super ea ulterius molestari. Licet autem dictus Archiepiscopus purgationem ipsius, qui eam spontaneus offerebat, primò recipere distulisset, ei tamen indixit ut de perjurio, adulterio, homicidio, & aliis criminibus se purgaret, indulta sibi super hoc consilij libertate, & nulla ei poena penitus irrogata. Ceterum cum idem T. reversus ad ipsum, humiliter rogavisset ut eum indebitè non gravaret, & ad sedem apostolicam appellasset, ipse eum ab officio Cantoriæ suspendit, & post appellationem iterum interpositam ad ap. sedem in eum excommunicationis sententiam ferre & beneficiis suis non est veritus spoliare, cantoriam ipsam dicto Notario nostro assignans, ut apud sedem apostolicam eum patronum sibi & ei redderet inimicum. propter quod idem T. primò restitui postulabat, ac postmodum suam causam audiri. Ve-